રતનબાઇનાં
કલામ-ભજન.

પ્રકાશક,
પઠાણ ગુલાબખાન રહેમતખાન,
ઠે૦ કસ્બામાં,
મુ.—કડી. (ઉત્તર ગુજરાત.)

આવૃતી ૩ જી. પ્રત ૧૦૦૦

ઇ૦ સ૦ ૧૯૨૩.

સુરત, બરાનપુરી ભાગળ બાજુવાળી પોળમાં આવેલા શ્રી 'ચાંપાસ વીજય' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં હરગોવનદાસ હરકીશનદાસે છાપ્યું.

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦

મુખબોલ.

માંગરોલની પીરની ગાદીવાળા પીર મોટામીયાં સાહેબના એક મહાન વલીય હજરત શાહ કાયમુદીન (કાયમદીન) બાવાસાહેબ ચિશ્તીયુલ કાદરી જેમની દરગાહ શરીફ વડોદરા પાસે પાદરા તાલુકાના એકલબારા ગામે મહી નદીને કાંઠે છે, તેમના જુદા જુદા શિષ્યોએ ઘણા કલામ ભજન કહેલાં છે, જેમાંનાં અભરામ બાવા ઉમરબાવા નબીમીયાં, પુંજબાવા, રતનબાઇ, જીવણ મસ્તાન વીગેરેનાં ઘણાંખરાં આ જીલ્લામાં બોલાય છે આ કલામનો એક મોટો જથો હોવાનું કહેવાય છે. એનો સંગ્રહ કરવાનું કામ ચાલુ છે તેટલામાં બાઇ રતનબાઇના કલામોની માંગણી વીશેષ હોવાથી હાલ જેટલાં હાથ લાગ્યાં તેટલાં આ પુસ્તક રૂપે બાહાર પાડવામાં આવ્યાં છે.

રતનબાઇ હજરત શાહ કાયમુદીન સાહેબનાં મુરીદ (શીષ્યા) હતાં. તેઓ પાટીદાર જ્ઞાતીનાં અને કાનમના પાછીયાપરા ગામનાં હતાં અને જીવણ મસ્તાન જે કાયમુદીન બાવા સાહેબના ખાસ મુરીદ (શીષ્ય) હતા તેમના કાકાની દીકરી થતાં હતાં. તેઓ આજથી દોઢસો વર્ષ પહેલાં થઇ ગયાં છે. દોઢસો વર્ષ પહેલાં કાનમ જીલ્લામાં કેળવણી (વિદ્યા)નું નામ નીશાન નહોતું, એટલે એ બાઇને પણ જાહેર રીતે એનો લાભ ન મળ્યો હોય એ ઉઘાડું છે. એવા વખતમાં એક અભણ પાટીદારણ બાઇનાં મુખથી આવાં જ્ઞાનમય કલામ ભજન નીકળે એ તેમની પોતાના ગુરૂ-પીર હજરત કાયમદીન બાવાસાહેબ તરફથી મળેલી ન્યામત-પ્રસાદીની એક ખરેખરી સાબીતી છે. ભજન જોવાથી માલમ પડે છે કે તેમાં જ્ઞાન, ધ્યાન, વિવેક, ભક્તી, વૈરાગ્ય તથા ઉપદેશ વિગેરે વિષયોનો શમાવેશ કરેલો છે, આ ભજનો જુની ભાષામાં લખાયલાં હતાં તે સુધારીને લખેલાં છે.

મુ૦—કડી } પ્રકાશક—
ઠે૦ કસબામાં } પઠાણ ગુલાબખાન રહેમતખાન.

૭૮૬

રતનબાઈનાં કલામ.

સાખી.

ધન કાયમદીન બડેહો ઓલીયા, નામ લીયે દુઃખ જાય;
મહેર કરો દાસી ઉપર, બાવા સંકટ સબ મીટ જાય. ૧
કાયમદીન કાયમ સદા, રખીયો મુજકું પાસ;
રહેમ નજરસેં દેખીયો, બાવા લીજો મેરી બરદાસ. ૨
કાયમદીન મેં દુઃખીયારી જનમકી, હીણ હમારે ભાગ;
પીર મીલે પરમાત્મા, બાવા ખોલે હમારે ભાગ. ૩
વારી જાઉં નામ પર, હો બડે કાયમદીન પીર;
રખીયો મુજકું ચરનમેં, બાવા દીજો મુજકું ધીર. ૪

કાયમદ્દીન જપના મેં જપું, ઔર લેઉં નીઝદ્દીન નામ;
રંક રતન પર દયા કરો, કે ભાવસ પહોંચે વોહ સતધામ. ૫

કલામ.

રાગ રેખતા.

(ગરબિ સતગુરૂ સંગ રમીએ—એ રાગ)

કાયમદ્દીન પીર એકલબારે, અરીણોની એતો ચડે વારે
કાયમદ્દીન પીર.

કોલ તો ત્યાં ઠાકોરને દીધો, એકલબારાનો મારગ લીધો;
મુકામ મહી નદી તીરે કીધો, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે ૧
ભક્તી દેશો દેશ પ્રગટ કીધી, ન્યામતો ઘેરેઘેર કરી દીધી;
બધાએ તે હરખ કરીને લીધી, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે.૨
મુરીદોને ન્યાલ કર્યા પીરે, વીંધ્યા છે પ્રેમ તણા તીરે;
કર્યા શુદ્ધ ભક્તિને નીરે, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે. ૩
પરચાદી દીધી ભક્તોને એવી, કહેવાય નહીં છે જોયા જેવી;
આવો હેતે હોય જો તે લેવી, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે. ૪
પડછાતો બહુ લોકોએ જોયા, વિકાર સઉ મન તણા ખોયા;
ગયા નહીં તે બેસી રોયો, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે. ૫
લાગ્યોરે ઘાવ અંતરમાં કારી, લહેર આવે પ્રેમ તણી ભારી;
સદાએ રહેશે પણ જારી, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે. ૬
તજ્યાં ઘરબાર ભજન કાજે, એવુંજ પણ ભકતોને છાજે;
પડો જઇ પીર ચરણે આજે, કાયમદ્દીન પીર એકલબારે.૭

છે પીર મુરશદ મોટા ભારી, હું તો એ નામ ઉપર વારી
રતનબાઇને લીધી તારી, કાયમદીન પીર એકલબારે. ૮

કલામ.

(મેં તો જોયું છે અનહદ નુર શું કરૂં હદનેરે, મેતો જોયું-એ રાગ)

હું તો મોહી જોઇ રૂપરેખ, વિસારૂ ના નામને;
હું તો મોહી—ટેક.
અલખ પુરૂષ એક દીઠામાં આવ્યો, રૂપ રૂપનો ભંડાર;
જોતાં ઢળી પડી હું તું એને, શુદ્ધી રહી ન લગાર;
વિસારૂં ના નામને. ૧
નેણ કટારી લાગી છે કારી, ઉતરી પડી આરપાર;
એને જોયા વિના જીવડો તલસે, એ છે પ્રાણ આધાર;
વિસારૂં ના નામને. ૨
ઘર ધંધામાં જીવ નહીં લાગે, કોને કહું એ વાત;
ઘેલી થઇ હું એનીરે પાછળ, ચેન નહીં દિન રાત;
વિસારૂં ના નામને. ૩
ઉત્તર દેશથી રમતો રમતો, આવ્યો પુરૂષ નિરધાર;
નામ પુછયું કાયમદીન છે એ, જ્ઞાનતણો ભંડાર;
વિસારૂં ના નામને. ૪
ચોટ લાગી મુજને અંતરમાં, પકડયો મેં એનો હાથ;
પીર કાયમદીન મુજને મળીઆ, સતનો થયો સંગાથ;
વિસારૂં ના નામને. ૫

શબ્દ બતાવ્યો સોહંમ તણોને, ઓહુમનો ઉઘડયો દુવાર;
બાઇ રતનને મુરશદ મળીઆ, નજરે દીઠો કીરતાર;
વિસારૂં ના નામને. ૬

કલામ.

(ક્યારે મળશે મારો કહાનરે—જોશીડા જોશ જુવોને—એ રાગ)

આવીને પકડયો છે હાથરે, કાયમદીન પીર હમારા;
આવીને પકડયો છે હાથ—એ ટેક.
ડુબી હતી હું તો ઘર ધંધામાં, મુરશદે લીધી સંગાથરે;
કાયમદીન પીર હમારા. ૧
ધુણી ધીકાવી દીધી પ્રેમ અગ્નીથી, લજ્જા રાખે દીનાનાથરે;
કાયમદીન પીર હમારા. ૨
લોકો તો મેણા મુજને મારે ઘણેરાં, લડવા આવે ભરી બાથરે
કાયમદીન પીર હમારા. ૩
મુરશદ નામની માળારે લીધી, છોડુ કદી નહીં સાથરે;
કાયમદીન પીર હમારા. ૪
બાઇ રતનને મુરશદ મળીઆ, એજ હમારા છે નાથરે;
કાયમદીન પીર હમારા. ૫

કલામ.

(કયારે મળશે મારો કહાનરે—જોશીડા જોશ જુવોને-એ રાગ)

ચેતન કીધી છે આજરે, પીરે મારે આવીને મુજને;
ચેતન કીધી છે આજ—ટેક
હું રે પડી હતી ઘોર નીંદ્રામાં, હેડે ધરી મુજ લાજરે;
પીરે મારે આવીને મુજને. ૧
મહેર કરીને પીર પોતે પધાર્યા, સુધાર્યા સરવે કાજરે;
પીરે મારે આવીને મુજને. ૨
બાંય પકડીને મને ખેંચી કહાડી, પ્રગટ થયા શિરતાજરે;
પીરે મારે આવીને મુજને. ૩
કુડી આ દુનિયા જુદું જુવે છે, મને તો મળીયું છે રાજરે
પીરે મારે આવીને મુજને. ૪
રતન પદારથ રતને જોયું, કાયમદીન મહારાજરે;
પીરે મારે આવીને મુજને. ૫

કલામ.

કાયમદીન પીર તમો પર વારી, એવા નામને હું બલીહારી
કાયમદીન
દયા કરી દાન દાસીને દીધું, અમરત મારા કરમે હતું તે પીધું
જેવું આપ્યું તેવું મેં લીધું, કાયમદીન પીર તમો પર વારી. ૧

પીતાં પ્યાલો હું તો થઇ મસ્તાની, પ્રગટ થઇ વાતો બધી
મને છાની;
મને લોક કહે છે દીવાની, કાયમદીન પીર તમો પર વારી. ૨
નિર્મળ થયું મનડું હવે આ/મારૂં, જતું રહ્યું અંતરથી મારૂં તારૂ
ધણી નામ લાગે એક પ્યારૂં, કાયમદીન પીર તમો પરવારી. ૩
શબ્દ મારા મુરશદે સાચો બતાવ્યો, બધા થકી એતો મને
બહુ ભાવ્યો;
ખરો એજ મારે કામ આવ્યો, કાયમદીન પીર તમો પર વારી ૪
મગન હુ તો મનમાં થઇને બેઠી, ગિનાનની કોટડીમાં જઇ પેઠી;
હવે કોણ કાઢે મને હેઠી, કાયમદીન પીર તમો પર વારી ૫
મારગ મેં તો ઘેર બેઠાં સહી કીધા, દીદાર મન માનતા
મુજને દીધા;
રતનબાઇએ લાવા લીધા, કાયમદીન પીર તમો પર વારી.૬

કલામ.

રાગ કાફી

(નથી રહેવાની ઘડી, કુડી કાયા, નથીરે રહેવાની ઘડી–એ રાગ.)
મળ્યારે કાયમદીન પીર, ભાયગ જેને મળ્યારે કાયમદીન
પીર—ટેક
કડી કરએથી પીર પધાર્યાને, મુરીદાને દીધીરે ધીર;
ભાયગ જેને. ૧

આખું પરગણું ઝુકવાને લાગ્યું, કોણ ગરીબને અમીર;
ભાયગ જેને. ૨
એક નજરથી રંગીરે નાખ્યા, દેખાડયું નૂરી શરીર;
ભાયગ જેને. ૩
ધન ભાયગ એવા મુરશદ મળીયા, પીવાડયાં અમરત નીર;
ભાયગ જેને. ૪
ધુમ મચી રહી એકલબારે, મહીસાગરને તીર; ભાયગ જેને. ૫
બાઈ રતનના ભાયગ ઉઘડયાં ઓઢાડયાં અમ્મર ચીર;
ભાયગ જેને. ૬

—— × ——

કલામ.

(મારે માથે મોહન ગાજે છે, બીજાની સાથે નહીં બોલું—એ રાગ)

મારા પીર છે મામે કાયમદીન, બીજાની પરવા નહીં રાખું:
ભક્તી ભજન પંર ભાવ ધરીને, ગ્યાનની માળા ગળે નાખું.
બીજાની ૧
પહોંચી ગઇ પ્રીતમજીની પાસે, બેઠી બેઠી હરીરસ ચાખું.
બીજાની ૨
મુખડું જોયું મેં મન મોહનનું, શોભા શું એની ભાખું.
બીજાની ૩
સુરજ ઉગ્યો પુર પ્રકાશે, તારાનું તેજ પડયું ઝાંખું. બીજાની ૪
અવિચળ પદવી રતન પામી, રાજ મળ્યું એને આખું.
બીજાની ૫

કલામ ગરબી.

(મારા સમ મોહન મળજો—એ રાગ)

કાયમદીન કરૂણા કરજો, દુ:ખીયાના દુ:ખડાં હરજોરે;
કાયમદીન—ટેક.
તન મન ધન સૌ અર્પણ કીધાં, સંકટ સૌ પરહરજોરે;
કાયમદીન ૧
બેઠાં અમે તો આપ આધારે, ગરીબોને ના વીસરજોરે;
કાયમદીન ૨
મહેર કરીને મુરશદ હૈયે, દાઝ અમારી ધરજોરે; કાયમદીન ૩
બાઇ રતન કહે પીર હમારા, અબળાની વારે ચડજોરે;
કાયમદીન ૪

કલામ.

(મારા સમ મોહન મળજો—એ રાગ)

પીર આવો મંદીર મારા, કેમ રાખો અમને ન્યારારે; પીર—ટેક
આપ વિના અમે એ અલબેલા, સહીયે દુ:ખના ભારારે; પીર ૧
મથી અધિક નથી કોઇ અમારે, છો આંખોના તારારે; પીર ૨
વાટ અમે તો જોતાં ઉભાં, પૂરો કોડ અમારારે; પીર. ૩
દાસી રતન તો અરજ કરે છે, કાયમદીન બાબા પ્યારારે; પીર ૪

ગરબી.

રાગ ધોળ.

મને મળીયા કાયમદીન પીર, ભાયગ મારૂં ઉઘડયું.
અબળા દાસીને દીધી ધીર, ભાયગ મારૂં ઉઘડયું—ટેક
હું તો ડુબી હતી જંજાલમાં, હાથ પકડીને કહાડી બહાર; ભાયગ
જોયું એક નજરથી મુજ ભણી, મનનો દુર થયો વિકાર; ભા. ૧
મારૂં અંતર નિર્મળ થઇ ગયું, જાગ્યો મનમાં મારે વૈરાગ; ભા.
માયા છુટી ગઈ સંસારની, મારે કરવા શું ભાગને લાગ; ભા. ૨
મોટા મેવાસી મનના વશ કર્યા, જેથી ઉઘડયાં ઘટનાં કમાડ; ભા.
મારો વેરી હવે કોઇ ના રહયો, ખરેખરી મટી ગઇ ધાડ; ભા. ૩
એક મનથી હવે હું ભજન કરૂં, લાગ્યો સાહેબ સાથે તાર; ભા.
મુરશદ મહેરથી આ સઘળું થયું, રંક રતનનો શું ભાર; ભા. ૪

કલામ.

(કદળીરે વનમાં તપીયોરે બેઠો નેતપીએરે તપાસા સાધી-એ રાગ)
પીરે અમારે અમને જ્ઞાન બતાવ્યું ને, કીધી બહુ મહેરબાની.
અંતર પડદો દુર ખસેડયો જેથી, મટી જનમથી હાની હાજીરે;
પીર એવા મળ્યા છે અમને અંતર જ્ઞાની—ટેક.
ડરવાનું કાંઇ એકે ઠેકાણે નહોતું અમો અબળા જાત બઇરાંની;
અંધારામાંથી પીરે ખેંચીરે કહાડયાં, સઉ પીડા ટળી મરવાની,
હાજીરે; પીર. ૧

ફોગટ આજ સુધી દીવસ વહી ગયા, જીંદગી સઘવે જવાની;
ઉપદેશ પીરે અમને દીધોરે એવો જેથી વાતો ઉઘડી હરદાની
હોજીરે; પીર. ૨

પડતાં રખડતાં ને બળતાં બચાવ્યાં વાહલે, અરજી અમારીરે માની
મહેર કરીને અમને ઉગારી લીધાં, હવે શી છે જરૂર ડરવાની
હોજીરે; પીર. ૩

પ્રગટ થઇને ડુબતાં ને બચાવ્યાં, અને વાતો બતાવી છાની;
આવાગવનનો ફેરો ટળી ગયો ને, હવે બીક રહી અમને શાની
હોજીરે; પીર. ૪

નિત ઉઠીને નિરાકારને જોવા, હવે નહીં કરૂં પાછી પાની;
બાઇ રતન કહે કાયમદીન પીરે, મારી ખરી રાખી છે બાની
હોજીરે; પીર. ૧

——×——

કલામ.

(સાચા સદ્‌ગુરૂને શબ્દે હું હેરીરે—એ રાગ)

પીર મુરશદ ઉપર જાઉં વારીરે, બેડલું પાર ઉતાર્યું મારૂંજી;
સેવા સફળ થઇ છે મારીરે, બેડલું પાર ઉતાર્યું મારૂંજી—ટેક.
દુઃખ દરદનો કાંઇ પારજ નહોતો, પડી હતી હું બેહાલ;
દયા જાણીને વારે ચડીઆ, મારી ખરેખરી લીધી સંભાળ;
બેડલું. ૧

હું પામર શું ગણતરીની, કે લીધી મુજને પાસ;
રાખો મુજને ચરણમાં, એવી રાખું નીરંતર આશરે; બેડલું. ૨

લોકો મનમાં દાઝે ઘણાં કે દીધાં દાસીને માન;
પીર ગરીબ પર પરસન થયા, મારાં ટળી ગયાં સઉ અભિમાનરે
બેડલું. ૩
મારે નસીબે પીર પ્રગટયા, ને કીધી મુજને બહુ ન્યાલ;
મોટા મોટા એમ રહી ગયા, ને મને આપી છે સતની ઢાલરે;
બેડલું. ૪
પીર કાયમદીન બાવા સાચા બેલી, છે એ તો દીન દયાળ;
રતનબાઇ ઉપર દયા કરીને, પીરે એની તોડી જંજાળરે;
બેડલું. ૫

કલામ.

(રાગ—પીરે કલમો મને તો પઢાયો.)

હું તો ચિશ્તી ઘરેણું પામી, મારી મટી ગઇ સા ખામી-ટેક
ચિશ્તી ઘરેણાંના ઓલીઆ એવા, ભરે મુરીદોની હામી; ૧
ચિશ્તી ઘરેણાનાં પરતાપે, બાજી સાહેબથી જામી; હું તો ૨
એ રે ઘરેણાંની ન્યામત વિના, મહેનત સઘળી નકામી; હું તો. ૩
એજ ઘરેણાથી સુખ પામી, સાક્ષી અંતર જામી, હું તો. ૪
પીર કાયમદીને મહેર કરીને, પડતી રતનને થામી; હું તો. ૫

કલામ.

(મુખડાની માયા લાગીરે—એ રાગ)

બાણુ મુજને લાગ્યાં કારીરે, મુરશદ મારા.
ચડી હવે તો ખુમારીરે, મુરશદ મારા—ટેક.

નેણુ જોઇ થઇ ઘેલી, ગઇ શુધ બુધ પહેલી, વહેતી
દુનિયાએ મેલીરે; મુરશદ મારા. ૧
ભીંતરમાં ચોટ લાગી, ઊંઘતી ઝબકીને જાગી, ભ્રાંતી
મનની ભાગીરે; મુરશદ મારા. ૨
પ્રેમનો ઉછાળો ચાલે, જીવ બ્રહ્માંડે જઇ મહાલે,
નીકળી હું એવી ચાલેરે; મુરશદ મારા. ૩
શબદ મુરશદે આલ્યો, તે તો મેં મજબુત ઝાલ્યો
તેથી તો કિરતાર ભાળ્યોરે; મુરશદ મારા. ૪
દાસીએ દરશન કીધું, પીર કાયમદીને દીધું; ચાલ્યું
મારૂં કામ સીધુંરે; મુરશદ મારા. ૫
રતનને રતન જડીયું, ઘેર બેઠાં આવી મળીયું, નસીબ
એનું તો ઉઘડીયુંરે; મુરશદ મારા. ૬

કલામ.

(મારા દેખત મનડાં મોયાંરે હો યાર—એ રાગ)

તારી નેણુ કટારી મને લાગીરે ઓ યાર, ઘાવ પડયો અંતરમાં.
તે તો સાલે મને બહુ વેદનાએ વાર વાર, ઘાવ પડયો અંતરમાં
—ટેક.
સુખડું જોયું મેં મનમોહનનું, ત્યારથી લેહ મને લાગીરે ઓ
યાર; ઘાવ. ૧
ઘેલી થઇને હું રે ફરૂં છું, મનડું મારૂં તો વેરાગીરે ઓ યાર;
ઘાવ. ૨

એના વિના ચેન પડે ન મુજને, ઉઠું હું ઝબકીને જાગીરે એ
યાર; ધાવ. ૩
નેહ લગાડયો જોતાની સાથે, કોણ એવો તે સોહાગીરે એ
યાર; ધાવ. ૪
બાઇ રતનને ધ્યાન જો લાગ્યું, બીડ કાયમદીને ભાગીરે એ
યાર; ધાવ. ૫

કલામ.

(કર દેખો કોઇ સેવા, નબીજીકી કર દેખો કોઇ સેવા—એ રાગ.)

પીરે કલમો મને તો પઢાયો, ઉંડો અર્થ તેનો સમજાયો.
ખરો દીનનો રસતો બતાયો, મારા મનમાં ખૂબ સમાયો—ટેક.
પહેલો કલમો અલ્લાહ એક છે, મોહંમદ બરહક કહાયો; પીરે.૧
બીજો કલમો છે શહાદતનો, અલ્લાહનો ગુણ ગાયો; પીરે.
તીજો કલમો તમજીદનો છે, ભેદ મને તો બતાયો; પીરે.
ચોથો કલમો તોહીદ બોલે, એક અલ્લાહ પરખાયો; પીરે.
પાંચમો કલમો પાક કરે છે, દુર કુફરતો ખીસાયો; પીરે.
આમન્તો હું હરફે પઢી ગઇ, રસ્તો ખરો રે સીખાયો; પીરે.
એ કલમાની ખુબી છે ન્યારી, દીનનો એ છે પાયો; પીરે.
પટો કહેવાએ જન્નતનો એ, મારે હાથે છે આયો; પીરે.
પીર કાયમદીન મુજને મળીયા, પ્રેમ રતનનો જગાયો; પીરે

ગરબી.

સદા ફકીરી કયા દીલગીરી સદા મગનમે રહેનારે—એ રાગ.

સાંભળો બેની તમે ભાવ ધરીને, પીર મુરશદને સેવોરે.
સેવા થકી તમે પાર ઉતરશો, મળશે જ્ઞાનનો મેવોરે. ટેક.
પીરના ચરણે હાજર રહીને, બોધ હંમેશા લેવોરે. સાંભળો ૧
પીર વચનને સેવી જુઓ, લાભ મળે છે કેવોરે. સાંભળો ૨
આપણે આપણું સાચવી રાખી, દોષ ન કોઇને દેવોરે. સાંભળો ૩
કહેલું માની સમજી લેજો, આનંદ જોવા જેવોરે. સાંભળો ૪
બાઇ રતન કહે પીરને સેવો, મારગ મળશે એવોરે. સાંભળો ૫

ગરબી.

રઘુપતિ રામ રૂદેમાં રહેજોરે એ રાગ.

આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે, ગુણ ગાઇને પાવન થાઓ-ટેક.
થાઓ તૈયાર બેની ચેતીરે, દુનીયા બે દહાડાની ખેતીરે,
નહીં તો આખર થાશે ફજેતી, આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.
કોઇ સદા રહ્યું ના રહેશેરે, મુવા પછી કહો કોણ કહેશેરે,
કોણ ભાર તમારાં વહેશે, આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.
ભવસાગર આપણે તરવુંરે, પીર નાવથી પાર ઉતરવુંરે.
સદા ધ્યાન મુરશદનું ધરવું, આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.
પીર મહેરથી પાર ઉતારેરે, સરવે આફતોથી ઉગારેરે,
આપી જ્ઞાન આપણને તારે, આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.

પીર સમરથ આપણે માથેરે, તે તો હંમેશાં રાખે સાથેરે,
આપે અમ્રત હાથો હાથે. આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.
પીર કાયમદીન થયા બેલીરે, રતનબાઇને કીધી ચેલીરે,
એને કરવા શું માલ હવેલી, આવો બેની પીરના ગુણ ગાઓરે.

રાગ ધોળ.

ધરી ભાવ અરે નરનાર, સેવો કિરતારને.
જાય માથેથી ઓછો ભાર, સેવો કિરતારને—ટેક
મનનો મેલ તમે સઉ કહાડજો, નહીં તો ફોગટ ફેરો થાય. સેવો:
આપો તલભાર પણ ન રાખજો, એતો સારૂં નહીં કહેવાય. સે. ૧
કોઇનો જીવ તમે ન દુઃખાવજો, તમે ગણજો બધાને સમાન. સેવો
કોઇથી કપટ તમે ન રાખજો, થશો નર્કના આગેવાન સેવો. ૨
લોભ લાલચથી રહેજો વેગળા, કોઇથી રાખો જરા નહીં વેર.સે.
કોઇનું ખાવાની આશા ન રાખજો, ભલું આપણું સૌથી ઘેર. સે. ૩
સેવા કરજો તમે સંભાળથી, ખરૂં એજ તમારૂં કામ. સેવો.
રતનબાઇનું કહેવું માનજો, એથી પહોંચશો વૈકુંઠ ધામ ; સે. ૪

ભજન.

(કર મન ભજનનો વેપાર—એ રાગ)

ભજ મન ભાવથી કિરતાર, કરી લે સફળ આ સંસાર;
પેલે પાર જવું નિરધાર છે—ટેક.

મારૂં મારૂં કરી રહ્યો તું, એમાં તે શું સાર છે.
શાખમાં તું રોળાઈ જાશે, કરી લે કાંઈ આધાર; ભજ મન ૧
ભુલ્યો ભટકયો ભવ બધો આ, કર્યો ન કાંઈ વિચારજી;
જીવતર તારૂં વહી ગયું પણ, ગુણ ન ગાય લગાર; ભજ મન ૨
મોટાઇમાં ફુલાઇ રહયો ને, લોભમાં ચોરધારજી;
કુળની મર્યાદા છોડી, ચાલ્યો ધમધોકાર; ભજ મન ૩
સાહેબનું સંભરણ કરી લે, છે ખડો કિરતારજી;
રતનબાઈનું માન કહેવું, સેવ સુરીજન હાર; ભજ મન ૪

ભજન.

સાહેબ સમર્યા વિના કયાં જઇ ઠરસો ભાઇ, ફોકટ જીંદગી
આ જાય છે રે ભાઇઓ જાય છે.
હડકવું લાગ્યું તને ખાલી જગતનું, તેમાં તું તો સપડાય છે
જો તો નથી તું તો પાછું ફરીને, ગોટાળા તારા શું થાય છે;
રે ભાઇઓ થાય છે. ૧
મારવા બેઠો તું તો હક બધાનો, ચોપડા એવા તો લખાય છે;
ફુટીરે કોડી તારે કામ ન આવે, હરામનું તું ખાય છે;
રે ભાઇઓ ખાય છે ૨
સગાંને વાહલાં નથી કોઇએ રાજી, તારાથી સરવે પીડાય છે;
કસાઇ જેવો તું તો થઇનેરે બેઠો, તારા નામની લ્હાય છે;
રે ભાઇઓ લ્હાય છે. ૩

પાળી બીલાડીઓ ઉંદર મરાવે, આથી તું મનમાં ફુલાય છે:
આવું તું કામ કરી મુછો ચડાવે, ગરીબ પાછળ ધાય છે;
રે ભાઇઓ ધાય છે. ૪
આપો તારો તો જોર કરે છે, જાણે પોતે જગરાય છે;
અંત વેળાએ તને જમરા આવી, ઝેરનો પ્યાલો પાય છે;
રે ભાઇઓ પાય છે. ૫
કોઇ રહ્યુ નથી સદા જગતમાં, આવ્યું તે સઉ જાય છે;
કોણ રહ્યું છે અહીં ઘર કરીને, રોજ નવા વા વાય છે;
રે ભાઇઓ વાય છે. ૬
પાપનો ખાડો તારો જ્યારે ભરાણો, તેમાં તું તો હોમાય છે;
હાડ ને ચામ તારાં ધ્રુજવા લાગે, મ્હોડે તારે હાય હાય છે:
રે ભાઇઓ હાય છે. ૭
રોજ તું જુવે પણ જરીએ ન ચેતે, હાથે હાથે ઠગાય છે;
બાઇ રતન કહે ચેતીરે લેજો ભાઈ, મારે તો પીરની સહાય છે:
રે ભાઇઓ સહાયે છે. ૮

—×—

કલામ.

અરે નરનાર બન્ને કિરતાર, સુર્રાજન હાર સાચો છે
મનુષ્ય અવતારનો આધાર, અરે ઓ યાર કાચો છે—ટેક
અભીમાની તું થા જ્ઞાની, આ નાદાની કહ્યું માની;
છોડી દે યાર થા હુશીયાર, ગફરીને તમાચો છે; અરે નરનાર ૧
ઓ મન મોજી અમો સમજી, જુઠી બાજી ન થા રાજી:
સમજ મન સાર છોડી દે ખાર, અગાડી મોત માચો છે; અરે ૨

માયા છોડ છે, એ ખોડ, શંકા તોડ સુરતા જોડ;
તું કર આધાર પેલે પાર, ત્યારે નિરધાર રાચ્યો છે; અરે ૩
ગુરૂ કર શીર, ભાગે ભીડ, મટી જાય પીડ આવે ધીર;
રતનબાઇ સાર કહે આ વાર, ગુરૂ સરદાર સાચો છે; અરે ૪

કલામ.

(અંજન એસો આંજ્યેરે-એ રાગ)

હરી રસની છે વાત ન્યારી, જે ચાખે છે તે જાણેરે. ટેક
જ્ઞાન વિનાનાં ફાંફાં મારે, માથું કુટે પાણેરે; હરી રસની છે. ૧
ચાખે એ રસ જે કોઈ એ તો, આનંદની મોજ માણેરે;
હરી રસની છે; ૨
જેની પાસે પુંજી હરીની, તે તો ભરપુર નાણેરે, હરી રસની છે; ૩
જેણે એ રસ પીધો પ્રીતે, તે પડીઓ છે ઠેકાણેરે; હરી રસની છે. ૪
બાળકનો એ ખેલ ન જાણો જીવ આવે છે પ્રાણેરે; હરી રસની છે. ૫
બાઇ રતને હરીરસ પીધો, ડગલે ડગલે વખાણેરે; હરીરસની છે ૬

ગરબી.

રાગ પ્રભાત.

પીર પધારો મહેર કરીને, જોઉં તમારી વાટરે,
અરજ અમારી સુણજો વાહલા, જીવ ઘણો ઉચાટરે—ટેક
કીધી તૈયારી સઘળી મેં તો, ખોટ છે એક તમારીરે.
દરશન દોને મુરશદ મારા, મનમાં આશા ભારીરે; પીર

જપના જપું છું પીર તમારી, નામનો મુજને આધારરે;
દાસી ઉભી અરજ કરે છે, દો મુજને દીદારરે; પીર.
આવી વેળાએ આવો વાહલા, રહેતી નથી હવે ધીરરે;
નુર જહુરની આ છે વેળા, છાંટો નુરનું નીરરે; પીર.
કાચમદીન પીર સમરથ મારા, દરશન હમને દેજોરે;
બાઇ રતનને ભીડ પડી છે, ખબર રંકની લેજોરે; પીર.

ગરબી.

રાગ પ્રભાત.

માળા જપું છું નાથ તમારી, આવોને મંદીર મારેરે;
દયા કરીને વહેલા પધારો, આનંદ ઉરમાં ભારેરે.—ટેક
સેજ સમારી વાટડી જોતી, વહેલા આવો ગીરધારીરે,
દરશન દોને મુજને વાલા, જાઉં તમો પર વારીરે; માળા.
વાળી ઝાડીને ઘર કીધું ચોખું, પાંચ પચીસને કહાડીરે;
આવો મારા શ્યામ સલુણા, વાટ જોઉં છું દાડીરે; માળા.
સુખડનું મેં ધુપ છે કીધું, અગર બત્તીઓ બાળુંરે;
ફુલની ઢગલીઓ છે કીધી, આસંન શોભાવાળુંરે; માળા.
તાલ પખાવજ મરદંગ વાજે, શરણાઇનો વળી શોરરે;
અનહદ વાજાં વાજે ઘણેરાં, થાય ઘણો ઘમઘોરરે; માળા.
શામળીયાજી મહેર કરીને, દાસીને ઘેર પધારોરે;
પીર પરતાપે ઓ અલબેલા, બાઇ રતનને તારોરે; માળા.

ગરબી

(આવોને નંદલાલ રમવા આવોનેરે—એ રાગ)

આવો સલુણા શામ, મંદીર આવો મારે;

પડીયું તમારૂં કામ, મંદીર આવો મારે.—ટેક.

તલપી રહી હું દરશન કાજે, આવીને ભેટો શામળા આજે;
એવું ન તમને છાજે, મંદીર આવો મારે. ૧

અરજ અમારી સુણજો વાલા, દાસી ઉભી કરે કાલાવાલા;
કાળજે વાગે ભાલા, મંદીર આવો મારે. ૨

મોહ લગાડી ઘેલીરે કીધી, શુદ્ધ બુદ્ધ સઘળી છીનવી લીધી;
છાની કટારી દીધી, મંદીર આવો મારે. ૩

કામણુ કીધું કામણગારે, મોહનાં બાણુ તો તાકીને મારે;
વેદના થાએ ભારે, મંદીર આવો મારે. ૪

શામળીયાજી મહેર કરીને, અરજી રતનની ઉર ધરીને;
આવો હેતે ફરીને, મંદીર આવો મારે. ૫

ગરબી.

(કહીઓં જ સોહાસે જાયરે કનૈયા ગાલી કાયકો દીની—એ રાગ)

મહેર કરીને દાસી ઉપર, મુરશદ મારા ઘેર પધારો—ટેક.

ઘેર પધારો ને દુઃખ નિવારો, સફળ થાએ જન્મારોરે. મુરશદ.૧

પાયેરે પડીએને આવી વીનવીએ અરજ અમારી સ્વીકારોરે.
મુરશદ. ૨

દયા કરીને પીરે અમનેરે તાર્યાં, ભાર કહો શું અમારોરે' મુ. ૩

કાયમદીન પીર બેઠી થયા છે, અવસર મળીયો છે સારોરે. સુ. ૪
બાઇ રતન કહે પીર અમારા, અમને કદી ન વિસારેરે; સુ. ૫

ગરબી.

(મારા સમ મોહન મળજો—એ રાગ)

પીર મંદિર મારે આવ્યા, મેં તો ફુલડીયે વધાવ્યારે; પીર.
ચોકમાં મોટો માંડવ પાડયો, ગાદીયો પથરાવ્યારે; પીર ૧
ચોક પુરાવ્યા વિધવિધ રંગે, દીવડલા મુકાવ્યારે; પીર ૨
તાલ પખાવજ મરદંગ સાથે, સંતોને તેડાવ્યારે; પીર ૩
પ્રેમે પધાર્યા પીર અમારા, દાસીને મન ભાવ્યારે; પીર ૪
ભાતભાતનાં ભોજન કીધાં, થાળ નવિન પીરસાવ્યારે; પીર ૫
બાઇ રતનને અવસર રૂડો, મનમોહન પધરાવ્યારે; પીર ૬

ગરબી.

(આવો આવોરે મોહનલાલ, માખણ ખાવાને—એ રાગ)

સુણી અરજ પધારો ને ઘેર, સુરશાહ મારારે.
કરો દાસીની ઉપર મહેર, સુરશાહ મારારે—ટેક.

અબળા જાત અમો કહી ન શકીએ, શું છે અમારો ભાર રે,
મુંગારે થઇને અમે બેસી રે રહીએ પીર, પોતે ઉતારો પાર. સુ. ૧
વારે વારે વાહલા વિનવીએ શું, આપીએ કેટલો ત્રાસરે,
દાસીપણું અમે લઇને રે બેઠાં હવે, એક તમારી આસ. સુ. ૨
લેહ લાગી છે મુજને તમારી, ઓ મારા શીરતાજ રે.

વહેતારે પુરમાં હવે હું તો પડીછું, પીર અબળાની રાખો લાજ.
મુરશદ ૩

આશા છે મુજને પીર કાયમદીન, કરશો બેડું પારરે,
દાસી રતન ઉભી અરજ કરે છે પીર, અબળાના ઓધાર. મુ. ૪

કલામ.

રાગ બીલાવલ.

(હમણા તેડીને સાહેબા શું કરો—એ રાગ)

પીર મળ્યા છે પારસમણી, મારી પીડાઓ જાણી;
મેલ અંતરનું કહાડીયું મારા વાલારે, ખરી જાત ઓલખાણી,
પીર—ટેક

દીન દયાળ છો રંકના, દાસ દીલમાં છો ધરતા; અને હાંહાંરે દાસ.
મુજ ગરીબનો શું આશરો, મારા વાલારે; મીઠી નજર છો કરતા.
પીર ૧

હું દુઃખીયારી દુઃખમાં, જીંદગીથી પડેલી; અને હાંહાંરે
જીંદગીથી પડેલી.
પીરે બચાવી મહેરથી, મારા વાલારે; આપી પ્રેમની સેલી, પી.ર
રસ્તે ચડાવી છે મુજને, ખરો ભેદ બતાવ્યો; અને હાંહાંરે ખરો
ભેદ બતાવ્યો.
બલહારી પીર નામને, મારા વાલારે; પરિબ્રહ્મ ઓળખાવ્યો.
પીર ૩

બેઠી મગન થઈ મનમાં, કારજ મારૂંરે સરીયું; અને હાંહાંરે
કારજ મારૂંરે સરીયું.

છોડું નહીં એ નામને, મારા વાલારે; વાસણ પુરૂ રે ભરીશું,
પીર ૪
ચિશ્તી વરેણું છે ચડતું, બીજું કરવું શું મારે; અને હાંહાંરે
બીજું કરવું શું મારે.
હું વળગી રહી એહને, મારા વાલારે; પીર પાર ઉતારે. પીર ૫
પીર કાયમદીન પરગટયા, હું એ નામને વારી, અને હાંહાંરે;
હું એ નામને વારી.
બેડી તોડી જંજાલની, મારા વાલારે, રતનબાઇને તારી. પીર ૬

કલામ.

(ભરમ મારો ભાગ્યોરે સતગુરૂ સેવતાંરેજી—એ રાગ.)
પ્યાલો મેં તો પીધોરે કાયમદીન પીરનો રેજી, પીતા હું તો થઇ
ગઇ ગુલતાન.
લેહેર મને આવેરે અંતરથી ઉછળીરેજી, ટળ્યાં મારાં દેહી તણાં
અભીમાન. પ્યાલો. ૧
જાગીને મેં જોયુંરે ભીંતર સાહેબ બીરાજેજી, લોક ભુલ્યા ફરે છે
જુઠી ભાન.
તપાસે નહીં કાયારે કારજ કેમ એના સરેરેજી, ફરે એતો
અથડાઇ રાનો રાન પ્યાલો. ૨
વેદને પુરાણોરે નીત ઉથલાવતારેજી; પામે નહીં એનો તો
કદી સાર.
પુસ્તકો ભણીનેરે અભીમાન બહુ કરેરેજી, કહો કેમ ઉતરે એ
ભવ પાર. પ્યાલો. ૩

હીંદુ સઉથી ચોખોરે પોતાને તો માનતોરેજી, નાઈએ એતો
રાખે છે સૌને દુર.
જોતો નથી કાયારે ગંદકી એમાં ભરીરેજી મેલ માંહી ભરીઆ
છે ભરપુર. પ્યાલો. ૪
મોલવીને મુલ્લારે પોતાને મોટા ગણેરેજી, ચાલે નહી
શરીઅતની એ ચાલ,
ઇલમ વેચીનેરે પેટ એતો ભરતારેજી; ખાઇ જાય મસીદનો
વળી માલ. પ્યાલો. ૫
ભગવાં પહેરીનેરે લોકોને ભરમાવતારેજી, લાલચ ધરી દેશો
દેશ એ જાય.
ગાંજો ભાંગ પીનેરે આંખો રાતી રાખતારેજી, ફોગટના તીરથ
એતો નહાય. પ્યાલો. ૬
એથી તો સરે નહીંરે કામ તારૂં મુરખાંરેજી, મનવો તારો
જ્યારેરે મરી જાય.
સુખ દુઃખ સરખાંરે જ્યારે તને ભાસતારેજી, કહે રતન ત્યારે
કારજ થાય. પ્યાલો. ૭

કલામ.

(પંડીતા બોલે સોહી રહેમાના—એ રાગ)

ફરો ભમતા તમે શું ભાઇ, સાહેબ બેઠો પોતાની માંહીં-ટેક
મક્કે જાએ મે મદીને જાએ, જાએ દુવારકા કાશીરે;
મનનું તીરથ સરવેથી મોટું, મટી જાએ ચોરાશી. સાહેબ. ૧

કુરાન પઢે ને ગીતા વાંચે, ખોળે વેદ પુરાણોરે;
અંતર ખોળ્યા વિના પાર ન આવે, ભાર નકામો તાણો;
સાહેબ. ૨
બ્રાહ્મણ બેઠા કથાઓ કરે છે, બુમો પાડે પેટ સાટેરે;
આલીમ તો વળી વાએજ કહે છે, પૈસા કમાવા માટે; સા. ૩
ઈલમ પઢે ને જ્ઞાન કથેએ, રહેણી ઉપર નહીં ચાલેરે;
મોહથી મોટી મોટી વાતો બોલે, ઉલ્ટો મારગ ઝાલે; સા. ૪
પકવાન જમે ને સવાદ વખાણે, પેટ ભરી ઉંઘો કહાડેરે;
મન મરવાની વાત ન જાણે, લુટ કરે ધોળે દહાડે; સા. ૫
અહંકાર રાખે ઇલમ તણોએ, કુડ કપટમાં પુરારે;
મોટાઇ માટે મરી પડે છે, લડવામાં છે શુરા. સા. ૬
પીરની સેવા પ્રીતે પકડો, મનડું ઠેકાણે આવેરે;
બાઇ રતનને મુરશદ મળીયા, દીદાર નજરે આવે; સા. ૭

કલામ.

(સાધુ તું સમરણ શીદ કરે—એ રાગ)

મુરખ અથડાઇને શું મરે જોને પોતાની માંયજી—ટેક
તીરથ વરત સઉ કરી રહ્યોરે, નાહ્યો નદીઓ અપાર;
ધામ ફરી ફરી થાકીઓ, થયો ઓછો ન ભાર—મુરખ. ૧
તીલક છાપો તેં બહુ કીધાંરે, ચોળી શરીરે તેં રાખ,
રંગ ચડયો નહીં તુજને, ખોઈ બેઠો તું શાખ—મુરખ. ૨

પોથી વાચીને થાકી ગયોરે, આવ્યું તુજને ન જ્ઞાન,
ભેદ તું તો સમજ્યો નહિં મનમાં છે અભિમાન—મુરખ. ૩
કુરાન કિતાબ ખોળી જ્યારે; પામ્યો તેનો ન પાર.
મન તારૂં તો ડોલાતું રહ્યું, કેમ મળે કિરતાર—મુરખ. ૪
હિંદુ પોતાને મોટો ગણેરે, મોટાં પાડેરે નામ,
ધોળે દહાડે ધાડ પાડીને, કરે હલકારે કામ—મુરખ. ૫
મુસલમાનો મક્કા કરેરે, ખુદા તેમની સાથ.
હોય ખુદી ત્યાં ખુદા નથી, ખાલી ભરે છે બાથ—મુરખ. ૬
બાહાર ખોળે શું થવાનું છે રે, મનનો મેલ તું કહાડ,
પીર મળ્યા રતન બાઇને, ખોલ્યાં ઘટનાં કમાડ—મુરખ. ૭

કલામ.

(તમે રહો આ ઘરનીરે માય, મારા વાલારે નહીં જવા દઉં બારણે-એ રાગ)

મારાં ઘટનાં ઉઘડીઆં દુવાર, મેં તો કીધાંરે અડસઠ તીરથ આંગણે—ટેક.

લોકો દોડા દોડી કાશી જાએ, રીઝાવે દેવળના દેવ,
અંતર ઘટમાં અલેખ બીરાજે, એની કરી જાણે નહીં સેવ.
મેં તો કીધારે. ૧
તપને વૃતને હું નહીં જાણું વેદ ન સમજું લગાર,
ગુરૂએ મારે માર્ગ બતાવ્યો તેથી, તરી ગઇ ભવ પાર;
મેં તો કીધારે. ૨

ઓહંમ સોહંમને જાપ અજાપો, પકડી એ તો મે ચાલ.
નાભી કમળથી એકદમ ઉપડી, પાર કરી બંકનાલ;
મેં તો કીધારે. ૩
ધ્યાન ધરીને ખોલ્યું અંતર, જોયો નુરનો ભંડાર.
જોશી પુરાણીના સપને નહીં આવે, એવો મેંતો જોયો
કિરતાર. મેં તો કીધાંરે. ૪
મગન થઇને બેઠી હું મનમાં, બીક રહીરે ન લગાર,
બાઇ રતનને પીર છે મોટા માથે, કાયમદીનનો આધાર;
મેં તો કીધાંરે. ૫

કલામ.

(નાખેલી પ્રેમની દોરી, વાલીડે મારે, નાખેલી પ્રેમની દોરી) રાગ
આત્મા વશ કરી લીધો. ગુરૂ ગ્યાન થકી, આત્મા વશ કરી લીધો,
પાચ પચીસને હાંકીરે કાઢયા, ચેતનનો કિલ્લો મેં તો કીધો.
ગુરૂ ૧
અહંકાર અળગો કીધો ક્રોધને કાઢી નાંખ્યો, ગમનો પિયાલો
મેંતો પીધો; ગુરૂ ૨
આલિમ પંડીત બધા મોહાઇમાં પડીયા ભાઈ, ભુલ્યા છે
માર્ગ સીધો; ગુરૂ ૩
ઇલમ પડે ને રહેણી ઉપર ન ચાલે ભાઈ, માલીકથી
જરીએ નહી બીધો; ગુરૂ ૪
કહે રતનબાઇ સાંભળો ભાઇઓ તમે, શબદ મુરશદે એવો
દીધો; ગુરૂ ૫

કલામ.

સવાલ.

(મુજે દેખત આવે હાંસી, પાનીમેં મીન પીયાસી—એ રાગ)

તમે કોણ છો ક્યાંથી આવ્યા શું સાથે પોતાની લાવ્યા-ટેક
શું કામે આવ્યા ને શું કરવાના, શા માટે રંગ જમાવ્યા·
શું સાથે ૧
નર છે કે નારી જાત તમારી, કેવા છે ભેખ ધરાવ્યા: શું
સાથે ૨
ક્યાં તમે રહો છો ને ક્યારે રમો છો, ક્યા છે ડેરા લગાવ્યા;
શું સાથે ૩,
ક્યાં રૂધી રહેશો ને ક્યારે નીકળશો, કેવા વાસ વસાવ્યા;
શું સાથે ૪
બાકુ રતન કહે પોઠો લાદીને, ક્યાંના માલ ભરાવ્યા,
શું સાથે ૫

સમાપ્ત.

જાહેર ખબર.

રતનબાઇનાં કલામનું જેવી રીતે આ પુસ્તક બહાર ચાડયું છે તેવુંજ અબ્બાસમબાવા, ઉમ્મરબાવા, પુંજાબાવા, નબીમીયાં, જીવણુ મફતાન, હઝરત બડાસાહેબ વીગેરે દરેકનાં કલામો-ભજનોનું જુદું જુદું પુસ્તક બહાર પાડવામાં આવેલ છે. જેને જોઇતું હોય તેણે નીચેના સરનામે લખી મંગાવી લેવું. પીર કાયમદીન બાવા સાહેબના કલામ પણ હવે બહાર પડશે.

પીર મોટામીયાં સાહેબના પડછા.

(એક વેજીટેરીયન મહાત્માના ચમત્કાર).

માંગરોળની પીરની આદી સ્થાપન કરનાર મૂળ પુરૂષ મહાત્મા પીર મોટામીયાં સાહેબ જેઓ આસરે બસો વરસ ઉપર થઇ ગયા છે તેમના પડછા-ચમત્કારોનું આ પુસ્તકમાં વર્ણન કરવામાં આવ્યું છે. વળી ત્યારથી તે આજ સુધીની માંગરોળની ગાદીની હકીકત પણ આપવામાં આવી

કે. કીં. રૂ. ૦-૫-૦

મળવાનું ઠેકાણું,

મેનેજર—ચિસ્તીયા શિફાખાના.

મુ.—કડી (બરોડા સ્ટેટ.)